

Svetlana Berikashvili

ქართულ-
ახალბერძნული
ლექსიკონი

Batumi Shota Rustaveli State University
II International Symposium in Lexicography
20 May 2012

ახალბერძნულ/
ქართული
ლექსიკონი

ΕΛΛΗΝΟΓΕΩΡΓΙΑΝΟ
ΛΕΞΙΚΟ

მხირე ახალბერძნულ/
ქართული
ლექსიკონი

ΜΙΚΡΟ ΕΛΛΗΝΟΓΕΩΡΓΙΑΝΟ
ΛΕΞΙΚΟ

ინსტიტუტის შესახებ	სასწ. პროგრამა	სტუდ. ცხოვრება	გამოცემები	თანამშრომლები	პროექტები	სიახლე	ლინკები
tergter					კლასიკური ენების მულტიფუნქციური ლექსიკონი		

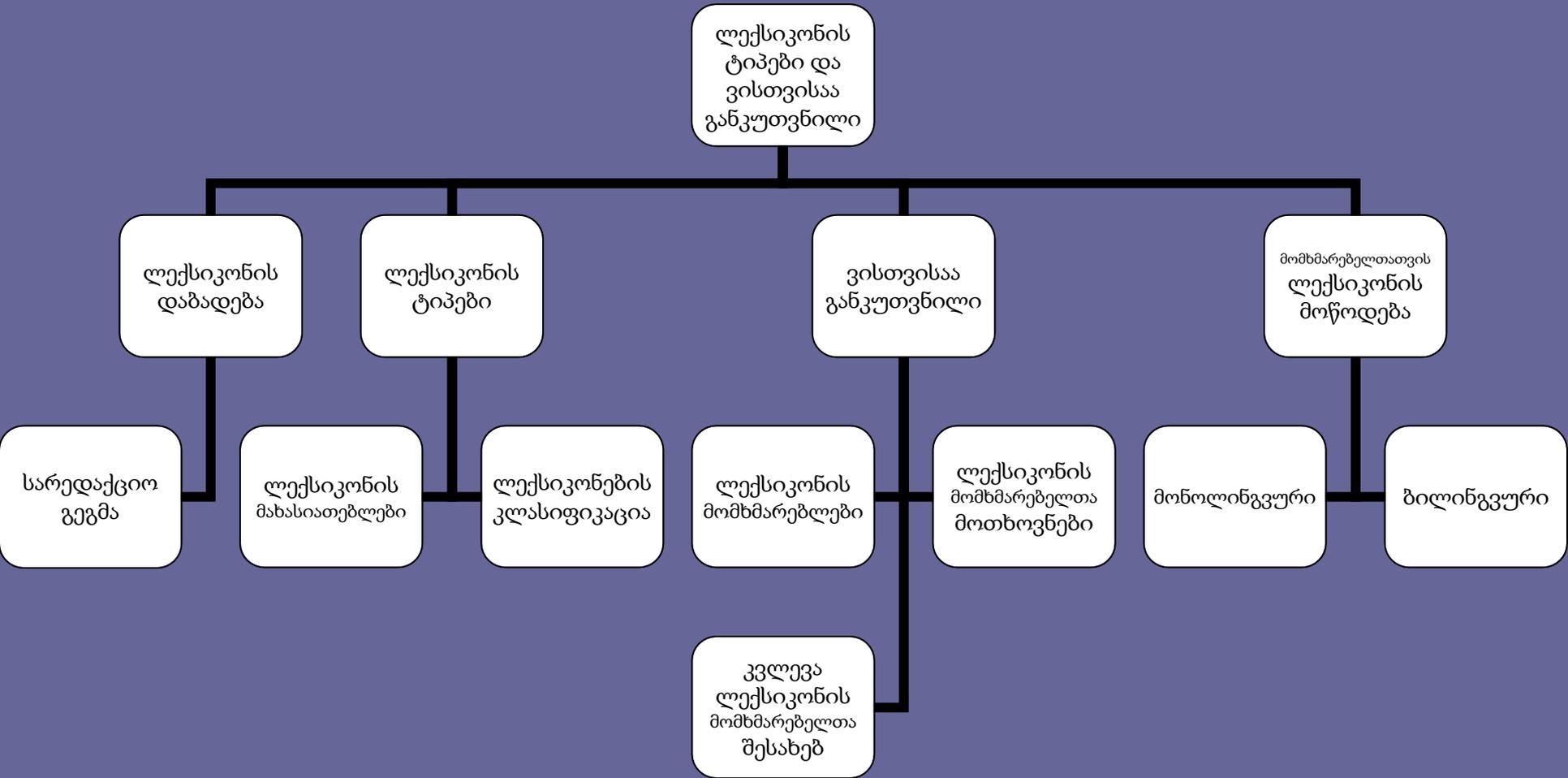
პროექტი

ქართულ - ახალბერძნული ლექსიკონი

საბერძნეთის კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით ინსტიტუტის ახალი მიმართულების თანამშრომელთა მიერ მზადდება პირველი ქართულ-ახალბერძნული

კლასიკური ენების მულტიფუნქციური ლექსიკონი
დიონისიოს ვარელასი
ანტიკური კავკასია
ბერძნული ენა საქართველოს სკოლებში
ახალბერძნულ – ქართული ლექსიკონი
ბერძნები შავი ზღვის აუზის ქვეყნებში
ქართულ - ახალბერძნული

”პრელექსიკოგრაფიული ფაზა”

ლექსიკონის აღწერა

1. ბილინგვური;
2. ძირითადი ლექსიკა;
3. ზომა - სტანდარტული;
4. ფორმა - ნაბეჭდი;
5. სქემა: სიტყვა \longrightarrow მნიშვნელობა;
6. მომხმარებელი: ქართულ ენაზე მოსაუბრე ბერძნული ენის შემსწავლელი, მთარგმნელები;
7. მომხმარებელმა უნდა შეძლოს:
 - ა) გამოიყენოს კონტექსტში ესა თუ ის სიტყვა;
 - ბ) თარგმნოს ქართული ტექსტი ახალ ბერძნულად;
 - გ) გამოიყენოს ლექსიკონი ბერძნული ენის შესწავლისას.

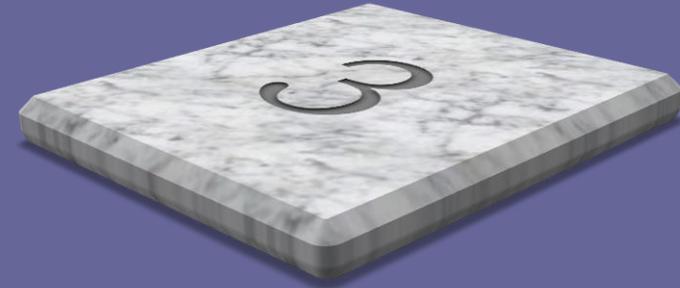
ლექსიკონის მაკროსტრუქტურა

1. შესავალი;
2. ლექსიკონში გამოყენებულ შემოკლებათა სია;
3. ლექსიკონის ძირითადი ნაწილი: სიტყვა-სტატიები;
4. გეოგრაფიული სახელები, აბრევიატურები;
5. რეკომენდაციები ქართულ საკუთარ სახელთა ახალ ბერძნულად გადმოცემის შესახებ;
6. ბიბლიოგრაფია, ლექსიკოგრაფიული წყაროები.

ლექსიკონის მიკროსტრუქტურა

1. ძირითადი ელემენტები:

	ლექსიკონი
	თარგმანი ბერძნულად
	მაგალითი
	მაგალითის თარგმანი

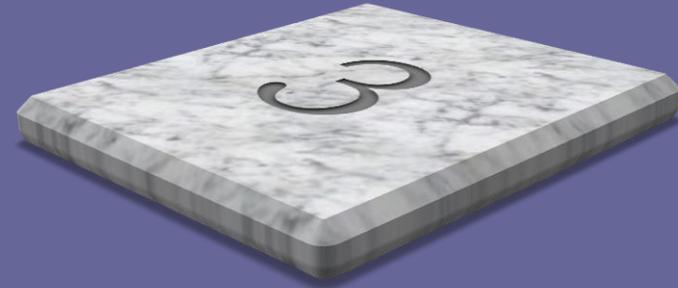

2. დამატებითი ელემენტები:

	მეტყველების ნაწილი
	თემატური ჯგუფი
	შიდა მითითება
	ქართული შესიტყვება, იდიომი, ანდაზა

ლექსიკონის მიკროსტრუქტურა

(მაგალითები)

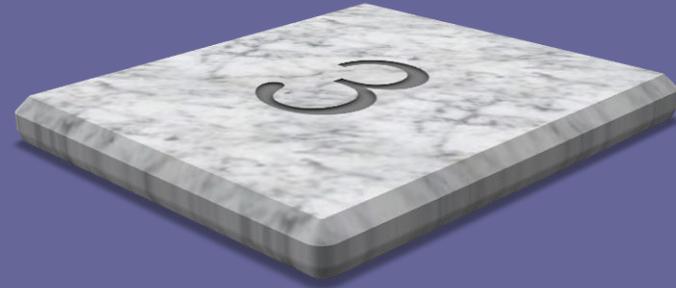

ა) აბრეშინი, ταμπέλα, პინაკίδα, επιγραφή.

ბ) ფერადი, χρωματιστός, -ή, -ό, έγχρωμος, -η, -ο: ~ ქსოვილი, χρωματιστό υφασμα, ~ პრინტერი, έγχρωμος εκτυπωτής.

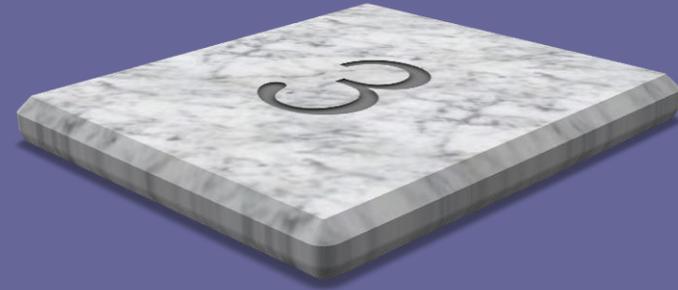
გ) სანაპირო 1. ουσ. ა) (ზღვის ნაპირი) η ακτή, η παραλία, ο γιαλός / το γιαλό, η ακρογιαλιά / το ακρογιάλι, η ακροθαλασσιά / το ακροθαλάσσι: *სანაპიროს ნუ დააბიძგებოთ* μη ρυπαίνετε τις ακτές. *კლდოვანი / ქვიშოვანი* ~ βραχώδης / αμμουδερή ακρογιαλιά, ბ) (მდინარის ნაპირი) η όχθη, η ακροποταμιά: *მდინარის / ტბის* ~ όχθη ποταμού / λίμνης, γ) (ნავმოსადგომი) η προκυμαία, το μουράνιο: *სანაპიროზე ვსვრიხობ* κάνω βολια στην προκυμαία. 2. επίθ. ა) (ზღვის) παράκτιος, -α, -ο, παραλιακός, -ή, -ό / παράλιος, -α, -ο, επάκτιος, -α, -ο: ~ რაიონი, παραλιακή περιοχή, ~ სრტილვერის, επάκτιο πυροβολικό, ბ) (მდინარის) παραპოტამიოს, -α, -ο, παρόχθιος, -α, -ο: *სანაპიროს დასახლება* παρόχθιος οικισμός. ◊ ~ ზოლი, τα παράλια, παράκτια / παρόχθια ζώνη: *აფრიკის* ~ ზოლი, τα παράλια της Αφρικής.

ლექსიკონის მიკროსტრუქტურა (მაგალითები)

- დ) საზომი 1. პირდ., გადატ. ოსს. το μέτρο: სიგრძის / წონის ~ μέτρο ύψους / βάρους, ყველაფერს მენი საზომით ვერ გაზომავ დენ μπορείς να μετράς όλα με τα δικά σου μέτρα. 2. ფილოლ. (ლექსთწყობაში) το μέτρο: ჰომეროსის ეპოსის ~ დაქტილოური ჰეგ ზამეტრია το μέτρο του ομηρικού στίχου είναι το δακτυλικό εξάμετρο. 3. επίθ. μετρικός, -ή, -ό: ~ ერთეული μετρική μονάδα, ~ სისტემა μετρικό σύστημα, ~ ხელსაწყო μετρική συσκευή.
- ◇ ადამიანი ყოველივეს ~ πάντων χρημάτων μέτρον άνθρωπος.

ლექსიკონის მიკროსტრუქტურა (მაგალითები)

ე) ფიგურა 1. (ადამიანის) თო პარástჰმა, ო კორმოსტასიá, თო სáჰმა. 2. კადატ. თო პრóსაჰო, ო ფუსიოგნაჰია. 3. მათ. თო სჰáჰმა: გეომეტრიულთი ~ თო γεამეტრიკó სჰáჰმა. 4. სპორტ. ო ფიგóრა.

ვ) საზოგადო 1. *იხ.* ზოგადი. 2. *იხ.* საზოგადოებრივი. 3. *გრამ.* კοινός, -ή, -ό:
~ *სახელი* პროσηγοრიკó, კοინó óνομα.

ზ) უსწავლელი აგრáჰματος, -η, -ο. *ანდ.* ~ *კაცი უტარო ცულიაო*
ánθρωπος აგრáჰματος ξύλο απελέκητο.

1) მასდარი თუ პირიანი ზმნის ფორმა:

სწავლება 1. ρήμ. διδάσκω, μαθαίνω κάποιον, εκπαιδεύω, -ομαι, σπουδάζω κάποιον: *ვასწავლი ბერძნულს* διδάσκω Ελληνικά, *მას წერა-კითხვა შევასწავლე* τον έμαθα γραφή και ανάγνωση, *ყველა მოხელეს ასწავლიან* კομπιუტერების გამოყენებას όλοι οι υπάλληλοι θα εκπαιδευτούν στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, *ასწავლეს და საკუთარი κλινიკაც გაუხსნეს* τον σπούδασαν και του άνοιξαν δικό του ιατρείο. 2. ουσ. η διδασκαλία, σπούδασμα / σπούδαγμα.

2) ბერძნული ზედსართავი სახელები:

ბრილიანტი το διαμάντι, *მალაფ.* ο αδάμαντας / ο αδάμας: *ბრილიანტს გულსაბნევში ვსვამ* δένω το διαμάντι στην καρφίτσα. ბრილიანტისა διαμαντένιος, -α, -ο, αδαμάντινος, -η, -ο: *ბრილიანტის ბეჭედი* διαμαντένιο δαχτυλίδι, *ბრილიანტის ქორწილი* αδαμάντινοι γάμοι, *ბრილიანტის სამკაული* το διαμαντικό.

3) სქესის გადმოცემა:

ფეხბურთელი ο ποδοσφαιριστής / η ποδοσφαιρίστρια.

ტანმოვარჯიშე ο γυμναστής / η γυμνάστρια.

ექიმი ο / η γιατρός, ο / η ιατρός.

ფერმწერი ο / η ζαγράφος.

TSU,

Institute of Classical, Byzantine and Modern Greek Studies

Dr. Svetlana Berikashvili